

Орбитални каверноми. Анализ на 37 оперирани случая

Хр. Цеков, Т. Спириев, В. Бусарски, К. Романски, С. Черникова¹, М. Маринов, А. Цеков, К. Минкин, Е. Найденов, Л. Лалева, Б. Каменов, С. Начев²

Клиника по неврохирургия, УМБАЛ „Св. Иван Рилски“, София

¹Катедра по неврология, УМБАЛ „Александровска“, София

²Лаборатория по невропатология, УМБАЛ „Св. Иван Рилски“, София

Orbital Cavernous Malformations. Study of 37 Operated Cases

Chr. Tzekov, T. Spiriev, V. Bussarsky, K. Romansky, S. Cherninkova¹, M. Marinov, A. Cekov, K. Minkin, E. Naidenov, L. Laleva, B. Kamenov, S. Nachev²

Department of Neurosurgery, University Hospital "Sv. Ivan Rilski", Sofia

¹Department of Neurology, University Hospital "Alexandrovska", Sofia

²Laboratory of Neuropathology, University Hospital "Sv. Ivan Rilski", Sofia

| P | e | z | ю | m | e |

Въведение: Орбиталните каверноми са съдови малформации с неясна генеза, сформирани от кухини, изпълнени с тромбозирала или организирана в различни стадии кръв и сепарирани от съединителнотъканни прегради, тапицирани с ендотел и примитивни съдови елементи. Честотата им е 3,1–9% от всички орбитални тумори и до 13% от каверномите на ЦНС. **Цел:** Да се анализира опитът на Клиниката по неврохирургия при УМБАЛ „Св. Ив. Рилски“, София, при диагностиката и лечението на орбиталните каверноми, оперирани за периода юни 1995 – юни 2009 г., и да се съпоставят получените резултати с данните от литературата. **Материал и методи:** За периода юни 1995 – юни 2009 г. са оперирани 37 болни с диагностицирани интраорбитални каверноми (20 мъже и 17 жени на възраст от 12 до 60 години, средна възраст 42 год. и 6 месеца). Направен е ретроспективен анализ на клиничната и невропатологичната документация и проследяване посредством контролни прегледи и анкетни карти. Период на проследяване – от една до петнадесет години. **Резултати:** Каверномите в настоящата серия са 9% от всички орбитални тумори, лекувани в същата клиника. Преобладават мъжете в съотношение 1,1:1,0. Основните клинични прояви са екзофталм (92%), локална болка (8%), едем на папилата (11%), нарушена окуломоторика (49%), намалена зрителна острота (32%). КТ и МРТ са основните методи за поставянето на диагнозата. Интраконална локализация на кавернома бе установена при 35, а екстраконална – при 2 пациента. Радикално отстраняване на лезията е постигнато при 84% от оперираните, частична – при 13%, а при 3% е извършена само декомпресия на орбиталното съдържание. Постоперативно подобрене на невроофтальмологичния дефицит е установено при 89% от случаите. За периода на проследяване (1–15 години) не е установен рецидив, но е диагностициран новопоявил се интраконален каверном след предхождаща операция за орбитален каверном с друга локализация. **Заключение:** Орбиталните каверноми са едни от най-честите доброкачествени тумори в орбитата при възрастни, като клинически изявените случаи подлежат на оперативно лечение. Оперативните резултати са благоприятни при своевременно и адекватно лечение.

Ключови думи: каверноми на орбитата, клинични прояви, оперативно лечение, резултати.

| A | b | s | t | r | a | c | t |

Introduction: Orbital cavernous malformations (OC) are vascular anomalies, with undefined etiology defined as discrete collection of endothelial lined, enlarged vascular spaces filled with blood in various stages of thrombosis and organization. OC account for 3,1 – 9% of all orbital tumors.

Aim: to present the clinical manifestations, neurosurgical treatment, early postoperative results and to compare our findings with the literature.

Materials and Methods: A series of 37 patients diagnosed with OC (20 male, 17 female at ages from 12 to 60 years, average age of 42 years, 6 m.) treated in the period 1995–2009. Retrospective analysis, based on the patient's files was performed. Follow up period was between one and 15 years.

Results: OC are 9% of all orbital tumors treated in the clinic. The gender ratio in the investigated group was approximately 1,1:1,0 male to female. The main symptoms were exophthalmus (92%), local pain (8%), papilloedema (11%), impairment of eye movement (49%), visual disturbances (32%). Computed tomography and magnetic resonance imaging were the main methods for diagnosis. Intraconal localization was established in 35 and extraconal in 2 of the patients. Total resection was completed in 84% patients, partial resection in 13%, decompression in only 3%. Postoperative improvement was established in 89% of the cases. All patients have been followed up for a period of 1 to 15 years, and showed no recidive.

Conclusion: Orbital cavernomas are one of the most common orbital tumors in adults. Clinical manifested cases are eligible for surgical treatment. Operative outcome is favorable in case of early and proper treatment.

Key words: Orbital cavernoma, clinical manifestations surgery, results.